MŪSŲ LIETUVA

NR. 41 (1054) S. PAULO — BRASIL — 1968 M. SPALIO — OUTUBRO 11 D. - XX METAI

Lietuvos Laisvės Kovos Metai

Ka nubalsavo III Pasaulio Liet. Bendruomenės Seimas?

1968 m. rugp. 27 — rugs. 2 New. Yorke įvykęs PLB-ės Seimas, kuriame dalyvavo viso laisvojo pasaulio lietuvių atstovai, o pavieniai ir iš okupuotos Lietuvos, priėmė šiuos nutarimus, kaip kokius įstatymus. Juos per ateinančius 5 metus privalo vykdyti ne vien PL Bendruomenės nariai, bet ir visi susipratę lietuviai, siekią vieningos ir našios lietuviškos veiklos. Dėl vietos stokos mūsų savaitrašty paduosime tuos nutarimus kiek sutrumpintai.

Pirmiausia Seimas nubalsavo, kad «sveikina savo brolius ir seseris pavergtoje tėvynėje ir pažada ištikimybę tiem idealam, už kuriuos ilgoje ir garbingoje Lietuvos istorijoje kovojo kiekvienas taurus lietuvis» ...«su pagarba ir dėkingumu prisimena visas ekaudžias lietuvių tautos aukas kovoje už laisvę...»

LIETUVOS LAISVINIMO VEIKLA!

...«Seimas ragina visus laisvėje gyvenančius lietuvius prieinamom ir gyvenamam istoriniam momentui pritaikytom priemonėm remti pavergtojo krašto kovą už laisvę, palaikant su auta ryšius, kurie ugdytų bei stiprintų jos tautinius, religinius bei laisvės idealus keltų jos pasipriešinimą svetimiesiems, remtų savytos kultūros ystimąsi ir palaikytų solidarumo saitą tarp krašto ir užsienio lietuvių. Ryšių su kraštu klausimu Seimas ragina vadovautis bendru veiksnių nutarimu..»

..«Seimas įpareigoja Lietuvių Bendruomenės organus ir toliau aktyviai dalyvauti Lietuvos laisvinimo veikloje... ir organizuoti politinę veiklą tose srityse, kurioms iki šiol buvo kreipiama per maža dėmesio, būtent:

a) vietos aplinkybių bei galimybių išnaudojimui Lietuvos laisvės bylai;

b) įtakingų kitataučių verbavimui Lietuvos laisvės darbui;

c) leidiniams Lietuvos klausimais svetimom kalbom ir kitataučių informacijai per spaudą radiją bei televiziją;

d) jaunų lietuvių mokslininkų įjungimui į Lietuvos vadavimo veiklą;

e) parlamentų rinkimų įtaigojimui Lietuvos reikalui kelti.

...įpareigoja PLB valdybą tartis su Vliku dėl laisvojo pasaulio lietuvių aktyvesnio įjungimo į Vliko vadovaujamą Lietuvos laisvinimo veiklą.

Seimas taip pat reiškia pasaulio lietuvių pasitikėjimą — Diplomatine Lietuvos Tarnybai, atstovaujančiai Nepriklausomos Lietuvos valstybei tarptautinėje plotmėje, — Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui — Vlikui, vadovaujančiam Lietuvos valstybės vadavimui iš sovietinės okupacijos ir visoms kitoms atskiruose kraštuose veikiančioms politinėms lietuvių institucijoms.

Kas kaltas už studento mirti ir riauses?

Kas iššovė tą kulką, mirtinai sužeidusią gimnazistą José Guimarães? Tuo tarpu tai tebeaiškina medicina ir policijos specialistai.

Tačiau kaip jie ir beatsakytų, dar svarbesnis yra klausimas: kas gi yra kaltas už tas muštynes tarp Mackenzie Universiteto ir Filosofijos fakulteto bei jo pagelbinių mokyklų studentų, už nuteriojimą Maria Antonia gatvės pastatų, už agresyvias studentų demonstracijas gatvėse, už auto mašinų padegimus, langų išdaužymus, krautuvių apiplėšimus, muštynes su policija?

Be abejo, ginčų tarp įvairių studentų sambūrių, grupių, tarp valdžios mokyklų ir privačių mokslo įstaigų studentų buvo ir bus. Taip pat ir studentų demonstracijų, ne patenkintų esamąja valdžia. Ir ai tuo labiau Brazilijoje, kur demokratija neturi pilnas isas savo teises.

TIKRIEJI KALTININKAI

Tačiau tikrieji kaltininkai — anot dienraščio «O Estado de S. Paulo» yra radikalinės, kraštutiniškai nusiteikusios MASSUMOS. Iš vienos pusės yra tai komunistai, o iš kitos — C.C.C. Šie, ekstremistai dešinieji, stipriai reagavo, norėdami pasipriešint randonųjų įsigalėjimui studentų tarpe ir jų organizuojamom demonstracijom. Jos abi deda pastangų išplėsti dėl menkniekių prasidėjusias kovas tarp studentų, kurie, iš tikrųjų, turi noro ir ryžto kilnesniem dalykam už muštynes. Jų užsimaskavę profesionalai agitatoriai, išsispecializavę griaujančių ir mirtį nešančių ginklų fabrikavime bei protestų organizavime, priveda mokslus einantį jaunimą prie tokių išsišokimų ir tikro terorizmo veiksmų. Prisideda ir studentų avantiurizma, nuotykių ieškojimas, noras pasirodyti...

Tačiau neabejotina: prie to nebūtų prieita, jei nebūtų dramatiškai skaudžios, didelės AUTORITETO KRIZĖS, vadovaujančių asmenų orumo kritimo tiek S. Paulyje, tiek visoje Brazilijoje.

Viešieji veiksniai, o ypatingai jų aukštieji pareigūnai, atrodė kaip paraližuoti ankstesnėse kritiškuose atvejuose. Jų nejudrumas, neveiklumas kartais rodė baimės žymes.

O tai buvo gera paskata agitatoriams dar labiau išplėsti neramumus, sąmyšį, riaušes, terorizmą. Nėra reikalo, kad valdžia viską tuoj užspaustų stipria kumščia ir beatodairine jėga.

To kaip tik ir siekia profesionalai agitatoriai. demonstracijom ir riaušėm pastatyti valdžią į pavojingą kryžkelę. Jei prisibijodama valdžia nereaguos, nesutramdys, tai gatvės viešpačiais paliks studentai. Taip susidarys viešoji nuomonė, kad valdžia jau yra valdyti nepajėgi, ir betvarkė vis didės.

O jeigu valdžia pasiųs stiprius policijos ar kariuomenės būrius griežtai nutildyti demonstruojančius ir bus aukų, tai viešoji nuomonė, bent pradžioje, bus pritarianti studentam ir darbininkam. Tad ir vienu ir kitu atveju, sukant į dešinę ar į kairę — vistiek valdžios autoritetas bus sumiekintas, palaužtas, verčiamas morališkai kapituliuoti, pasiduoti.

Todėl valdžia turi iš anksto pramatyti tokias maištaujančių grupių demonstracijas ir riaušes bei imtis preventyvinių, pašalinančių priemonių. Joms vistiek kilus — tuoj imtis greitos ir stiprios policijos veiklos.

Taip pat už studento José Guimarães mirtį ir riaušes iš dalies kalti universitetų REKTORIAI IR PROFESORIAI. Jų autoritetingas, baimei ir sąmyšiui nepasiduodąs, reikiamu laiku įsikišimas būtų paveikę studentus. Bet to autoritetingo valdžios ir universieto aukštųjų pareigūnų veikos dar vis trūksta.

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

KVIEČIAME visus mielus tautiečius, tautietes ir jaunimą dalyvauti lapkričio (novembro) 10 d., sekmadienį, 16 valandą Vila Zelinos GIMNAZIJOS SALĖJE

MENININKŲ KONCERTE

Dainų, poezijos ir muzikos Koncertą duos mums Šiaurės Amerikos lietuvių atsiųsti svečiai menininkai: solistė mezzosopranas Aldona STEMPUŽIENĖ aktorius deklamuotojas Leonas BARAUSKAS ir pianistas muzikas Darius LAPINSKAS

Įėjimo bilietai gaunami pas draugijų narius.

Koncerto Rengimo Komisija

SUSIPAŽINKIME!

Prateitame «Mūsų Lietuvos» numeryje skaitytojams buvo patiektas straipsnis apie įvyksiantį S. Paulyje lietuvių menininkų, atvykstančių iš Jungtinių Amerikos Valstybių, koncertą. Koncerto rengimo komisijos pageidavimu norime supažindinti bent trumpa apybraiža su atvykstančiais menininkais.

ALDONA STEMPUŽIENĖ—BUTKUTĖ, dainininkė mezzosopranas, gimusi Lietuvoj 1944 m. baigusi Jurbarko gimnaziją pasitraukė į Vokietiją. Ten tojusi į Čiurlionio ansamblį, dainavo 300 koncertų. Atvykusi į JAV-bes, nuo 1949 m. mokėsi dainavimo pas buvusią Metropolitan operos solistę — Western Reserve Universiteto lektorę Lila Robeson, o 1955 m. įstojo Clevelande į Caffarelli Operos studiją tęsti dainavimo studijų. Tais pat metais Clevelande laimėjo Plain Dealer ir Cleveland News dienraščių rengiamame dainininkų konkurse pirmą vietą moterų balsų grupėje ir Muzikos festivalyje Čikagoje pirmą vietą bei auksso medalį kontraltų grupėje.

Šių laimėjimų amerikiečiuose paskatinta, davė savo pirmą rečitalį Clevelando miesto bibliotekoje. Ji koncertavo daugelyje lietuvių kolonijų JAV-bėse ir Kanadoje, įvairių organizacijų koncertuose bei radio ir televizijos programose.

1957 ir 1960 m. koncertavo Pietų Amerikoje — jos rečitaliai buvo Medelline, Bogotoje (Kolumbijoje) su Kolumbijos simfoniniu orkestru ir Buenos Aires (Argentinoje).

Cafarelli Operoje Clevelande dainavo šiuos vaidmenis: Klause «Hoffmano Pasakose», Madaleną «Rigoletto», Aručeną — «Trubadure». Čikagos lietuvių operos pastatymuose dainavo šiuos vaidmenis: Sibelį — Fauste, Carmen — to paties vardo operoje, Aručena — Trūbadure ir Amneri — Aidoje.

Solistė Aldona Stempužienė yra nuolatos kviečiama lietuviškų organizacijų atlikti įvairių parengimų koncertinei programai. Ji pasiekia lengvai iš Clevelando Čikagą, iš Čikagos Los Angeles ir kitus plačios JAV miestus. Visada yra mielai laukiama viešnia, šiltai publikos įvertinama ir sulaukusi geriausių atsiliepimų muzikos kritikos žinovų. Ji turi malonų balso tembrą, gerai išlavintą balsą, pasižymi muzikalumu ir subtilumu interpretacijoje bei neabejotinu vaidybos talentu.

LEONAS BARAUSKAS yra Šiaurės Amerikos lietuvių žiūrovų gerai pažįstamas, kaipo aktorius ir literatūrinių vakarų poezijos interpretatorius. Jo vaidyba ir deklamavimas sužavi klausytoją, įveda į poeto kūrybą, tarsi prasiveržus toms nematomoms sienoms, kurios skiria kasdieninį gyvenimą nuo kūrėjo, poeto vidaus pasaulio.

Lietuvių teatro kritikų augštai įvertintas, jis, tikriausiai, sužavės ir mus visus, susirinkusius į šį retą ir įdomų koncertą.

Neturėdami smulkesnių žinių gerbiamo aktoriaus biografijos, tuo tarpu jį teprista tome kukliai. Bet atvykę į koncertą, turėsime progos asmeniškai susipažinti su šiuo neabejotino talento aktoriumi.

Apie kompozitorių, dirigentą, pianistą ir režisierių DARIŲ LAPINSKĄ patieksime žinių kitame «Mūsų Lietuvos» numeryje.

Halina Mošinskienė

TARYBOS SUSIRINKIMAS

Pranešama, kad spalių 18 dieną, 20 valandą, Vinco Kudirkos rūmuose, rua Lituania, 67, Mooroje, šaukiamas Brazilijos Lietuvių Bendruomenės susirinkimas. Visi Tarybos nariai yra kviečiami susirinkime būtinai dalyvauti.

Kun. J. Šeškevičius
Tarybos pirmininkas.

Pavergtoji Lietuva

ELEKTRĖNUOSE š. m. birželio 30 d. pradėjo veikti šeštasis elektros jėgainės energetinis blokas. Jis yra 300 000 kilovatų galingumo. Pirmieji keturi blokai yra po 150.000 kv. galingumo, penktasis irgi 300.000 kv. Taigi, ši jėgainė jau yra pasiekusi pilną projektuotąjį galingumą — 1.200.000 kilovatų.

(E)

TRYS SIMFONINIAI ORKESTRAI yra Sov. Lietuvoje: profesinis Vilniaus filharmonijos ir po vieną saviveiklininkų (mėgėjų) Vilniuje ir Šiauliuose. Pastarasis jau davė šimtąjį koncertą.

NORIMA APTVARKYTI RAŠYTOJŲ NAMUS

Kelionės įspūdžius į Balio Sruogos gimtąjį Babokų kaimą «Literatūroj ir Meně» birželio 5 d. pasakoja panevėžietis gydytojas K. Grėbliūnas: «Iš tikrųjų, poeto tėviškė skendo ievų ir alyvų žieduose. Ji netoli nuo pagrindinio kelio, bet privažiuoti prie jos sunku. Keliukas labai blogas, duobėtas. Namo langas išdaužtas, stogas, tiesa, naujas, šliferio, o buvo raudonų čerpių, kurios aplinkui metosi, durys be rankenų, priebutis tuoj griūs. Tvoros sulaužytos, kieme šiukšlės, vietoj gėlių darželio, kuris buvo prie poeto lango, aplink namus sužėlė dilgėlės ir kitos «kilmingos» žolės. Jei gu prie kelio yra tvarkinga rodyklė (ji nuropo mums poeto tėviškę), tai memoralinė lenta, bylojanti, kad čia gyveno poetas, savo išvaizda labiau tiktų... kuro kioskui. Laikas bėga, jis viską gramzdina užmarštin, bet tai, kas mūsų širdžiai brangu, turi išlikti. Dabar pats laikas pagalvoti apie rašytojo tėviškės sutvarkymą. Tam nereikia didelių lėšų ir daug darbo — reikia tik meilės ir pagarbos...» K. Grėbliūnas taipgi primena, kad Panevėžyje gyveno Tumas-Vaižgantas, o Krekenavoje – Maironis, tačiau lig šiol nežinomi ir neatžymėti tie namai.

✦

TIKRASIS GYVENIMAS SOVIETINĖJ LIETUVOJ. Duodame ištrauką iš vienos jaunuolės laiško Lietuvoje rašyto savo giminėms Kanadoje.

«...Gavau Jūsų laišką su gražiom kojinaitėm, dar prieš vykdama Maskvon. Ši dovana padarė mane tokią laimingą. Jūs atspėjote mano svajonę - aš tiek mėgstu baltą spalvą. Taigi, gavau Jūsų laišką su kojinėm, kuris buvo dingęs. Tačiau negavau jūsų pirmojo laiško šiais metais. Šios rūšies kojines dėvėti kaip tik tapo mada dabar pas mus. Bet jų negaunama, nei rodoma krautuvių languose. Vyks tama Maskvą, kad su dideliais sunkumais įsigyti tokias kojines ar neylono lietpaltį, Aš turėjau laimės įsigyti vieną porą, bet tik juodos spalvos. Jūsų atsiųstos daug gražesnės ir jas mielai dėviu.

Vos pabaigusi studijas gavau valstybinį darbą. Tačiau nepasiekia išnuomuoti atskiro buto. Gyvenu viename kambely draugė su kitais žmonėmis. Gauti tikrą butą — yra labai sunkus dalykas. Nepažįstami, net lietuviai, laisvu noru nepriimami. Mat, nepasitikima jais, o ypač jaunuoliais komunistais. Paprastai jie greitu laiku nori pasidaryti šeimininkais...

Mūsų namas gimtinėje jau blogame stovy. Trobesiai buveik griūva ir nėra motyvų taisyti juos Galvoju ateity pradėto rūpintis įsigyti «kooperatyvinį» butuką. Pradedu taupyti pinigus. Po 2—3 metų gal ateis ir mano eilė...

Mano sveikata šią žiemą nebuvo gera. Turėjau sunkumų su kojom. Jas dar prieš Naujus Metus nušalau, nes mūsų raštinėje buvo baisiai šalta. Užšaldavo į ledą ir vanduo. Nušalo ne tik koju, bet ir rankų pirštai. Kai kuriuos jų pagavo gangrena... Dabar palengva išeinu iš tos bėdos».

(E).

Visuomenė Sov. Lietuvoje

BRONIUS RAILA

Kokios tad būtų Sov. Lietuvos ryskesnės charakteristikos? Man rodos, jau aiškiai galėtume išskirti kai kuriuos dominuojančius pavidalus.

1. Pagal surrealistinę lietuvių patarlę — «šuva ir kariamas papranta», — Maskvos primesta ir diriguojama politinė ir ekonominė santvarka palaipsniui stabilizavosi. Tuo Prokrusto lovos brėžiniu buvo sukurta sovietinė visuomenė. Viršutinis jos sluoksnis - krašto administracijos vadovai, išpléstos pramonės, naujosios santvarkos privilegijuoti moksło ir meno darbuotojai - kaskart subtiliau išsilavina kompromisiškai įsiderinti naujuosna rėmuosna, aptunka ir mielai naudojasi, net didžiuojasi «siaurą nacionalinį ribotumą» viršijančios veiklos galimybėmis «plačiosios tėvynės beribėje erdvėje».

2. Jei po karo reikėjo rėkti džiaugsmą Stalinui už išlaisvinimą ir vis dėkoti, kad tavęs netremia į Šibirą ir dar palieka gyvą, tai šiandien ši baimė sumažėjusi, ir sovietiniam žmogui tai reiškia didelį dalykų pagerėjimą. Islavintos naujosios ideologijos sąvokos ir žodynas gi vėliau nusitrina, sukasdienėja ir, kaip ir visose santvarkose, ilgainiui išsivysto skepticizmas visai bolševikinei sistemai ir cinizmas jos priešakiniam «išmintingiausiam» elitui - kompartijai. Atgimsta drąsa juokauti, ironizuoti, svajoti apie reformas.

3. Su tuo grįžta pasipriešinimo valios ženklai rusų kolonizacijai, tautinio savitumo aštrėjantis pajutimas, savęs ieškojimas ir suradimas, savigarba ir net išdidumas. Visa tai neišvengiamai išsikristali zuoja, kaip naujas tautinio patriotizmo stiprėjimas, savaimingo kelio teisės reikalavimas, lyg tam tikras «titoizmas» kasdienos gyvenime, ūkininkavime, šeimose, draugų rateliuose, literatūroje, menuose, moksluose, — būdingas bruožas veik visuose satelitiniuose kraštuose ir nerusiškose sovietinės imperijos tautose.

4. Vėl iškyla brutaliai užslėgtas langų pravėrimo ilgesys į Vakarų pasaulį, kam nebema kuoja savo dėmesio net visai sovietiškai perauklėti jaunesnieji ir jaunieji lietuviai intelektualai, ir tas ryšių atstatymo ir santykių su išeivija troškimas, kurį dėl asmeninių, šeimyninių priežasčių ar aplamai dėl "dvasios ir kraujo» bendrumo kaskart

(pabaiga 5 pusl.)

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Rezidencija: R. Joaquim Piza, 204 Tel. 31-2548

Raštinė: 15 de Novembro, 244 4.o - Sala 19 - Tel. 37-0324 14,00 iki 18,00 val.

JONAS JAKUTIS

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

Kontra - Zvalgyba Lietuvoje

JONO BUDRIO ATSIMINIMAI

(tęsinys)

Bet jau pats faktas, kad jis asmeniškai atėjo manęs pasitikti, lygiai kaip ir visas jo malonus elgesys, veikė paperkamai jo naudai. Kai jis paklausė apie mano planus, atsakiau, kad keletą dienų noriu pasisvečiuoti pas tėvus ir gimines, kurių nemačiau nuo 1913 metų, o vėliau, pasitaręs su jais, galvosiu apie planus ateičiai. Paprašė manęs po kelių dienų užeiti pas jį į butą pasikalbėti. Tai buvo pirma mano pažintis su Mykolu Lipčium. Nuo jo ir buvo priklausąs leidimas man įvažiuoti į Lietuvą. Jam nebuvo sunku surinkti apie mane žinias, turint man tiek giminių. Taip pat jo uošviai draugavo su mano tėvais ir pažinojo mane.

APSIDAIRYMAS

Pasisvečiavęs keletą dienų Šiauliuose, kur mano tėvai gyveno pas dukterį ir žentą majorą Kundrotą, tada Šiaulių apskrities komendantą, grįžau į «laikinę» sostinę — Kauną. Čia gyveno kita gausi dalis giminių. Mane priglaudė kita sesuo ir jos vyras teisininkas Juozas Grigaitis. Patį Kauno miestą radau nepasikeitusį nuo mano jaunystės dienų. Aplankiau Merkius ir kitus gimines, apžiurėjau gimnaziją, kurioje mokiausi, miesto sodą, kuris seniau man atrodė didelis, o dabar to įspūdžio nebedarė; gatvėse tas pats «brukas» ir «konkė» (arklinė «bondė». Red.), mediniai šaligatviai, taip pat skurdžiai elektra apšviestos gatvės. Prisiminiau, kaip, būdamas vaikas, nuėjau pažiūrėti nematyto stebuklo: visas miestas jo žiūrėjo. Tais laikais visame mieste nebuvo jokio bet kuria kalba laikraščio, net rusiško. Ir štai, rodos, vėlai rudenį 1901 metais iš lūpų į lūpas paplito žinia: penktą valandą vakaro pirmą kartą užsižiebs gatvėse elektrinės lempos. Ir bėgome... Bėgome valandą iš anksto, kad nepražiopsotume tos akimirkos. Stebuklas įvyko. Ir ilgai dar žmonės žiūrėjo ir galvomis linkavo.

Daug jaunystės atsiminimų kaip kinematografe ėjo per galvą. Nuo Rotušės sėdau į konkę ir sugrįžau pas seserį. Sesuo pranešė, jog M. Lipčius telefonavęs jai, kviesdamas mane pas save vakarienės. Sutartą valandą pas jį nuėjau.

PRASIDEDA...

Lipčius mane maloniai priėmė. Šiam pasikalbėjimui buvo pasikvietęs savo bendradarbį, kapitoną Leonidą Prušakavičių, juridinės dalies viršininką. Vėliau, išsikalbėjus, sužinojau, kad tai gudas, buvęs Taškente, Rusijoje, prokuroras. Kapitonas man padarė labai rimto, prityrusio, o svarbiausia švaraus simpatingo žmogaus įspūdį. Tai gerai rekomendavo ir pačią įstaigą ir M. Lipčių, mokėjusį pasirinkti tinkamus bendradarbius.

Aš nebuvau atėjęs vietos prašyti. Turėjau pasiruošimą ir daugelio metų stažą ir jaučiau, kad ir čia, savo krašte, būsiu reikalingas. Mačiau, abu lauke mano pasakojimo. Teko papasakoti, kad karo pradžioje pašauktas iš atsargos, buvau buvau parinktas kontražvalgybai ir pasiųstas į specialius kursus, kuriuose dėstė gen. štabo akademijos profesoriai. Išklausęs tuos kursus, buvau paskirtas penktos armijos vieno korpo kontražvalgybos viršininku, kai kada, laikinai net kelių korpų kontražvalgybos viršininku. Paėjau toje srityje tarnybą kaip bataliono vadas. Vėliau buvau karo apygardos kontražvalgybos viršininko padėjėjas ir pusantrų metų viršininkas. (Paskutinė vieta buvo brigados vado teisėmis). Papasakojau kaikuriuos įdomesnius atsitikimus iš savo praktikos. M. Lipčius parodė man sąrašą asmenų — rusų ir paklausė, ar aš ką nors iš jų pažįstu. Sąraše vien pavardės, be laipsnių. Rada vieną — Sizych — ir pasakiau, kad tokia pavarde pulkininkas buvo buvo šiaurės fronto kontražvalgybos viršininko padėjėjas. Tas pats, sako, tarnavo pas mus, bet neseniai jį pasikvietė prancūzai. Dar radau porą pažįstamų pavardžių; kitos pavardės man negirdėtos, buvo žandarų pulkininkų, kaip vėliau sužinojau

PRUŠAKEVIČIUI IŠĖJUS

Kiek vėliau kapitonas Prušakevičius atsisveikino, o Lipčius ilga kalba išdėstė man Lietuvos vidaus politinę padėtį ir savo sunkumus kraštui apvalyti. Sunkumai buvo keleriopi. Nei jis, nei jo bendradarbiai nesą paruošti. Yra rusų, kuriais betgi negalima visais atžvilgais pasitikėti. Galų gale Lipčius paklausė, ar aš nesutikčiau stoti į tą darbą — jam palengvėtų našta. Dirbdami dviese, sutartinai ir nuoširdžiai, geram tikslui, mes tikrai galėsime daug gero padaryti Lietuvai. Deja šiuo metu nėra aukštesnės vietos, kaip bataliono vado teisėmis. Ir tik tiek jis galįs pasiūlyti. Jei aš sutiksiu, jis jau rytoj rūpinsis formalumais.

(Bus daugiau)

MŪSŲ LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 92-2263

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIRETOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr.$ 10,00 visoje P. Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA NCr.$ 25 00. GARBĖS Atskiro numer.išleidimas NCr.$60 00 Paskiro Nr. Kaina Cr.$0 20
SKELBIMAI: pirmame puslapyje NCr. $ 15,00 paskutiniajame NCr$ 10,00. viduriniuose puslapiuose NCr.5,00
Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiški redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Nuostabiai darbstus lietuvis

Pagerbiant «Mūsu Lietuvos» autoriu ir leidėja

Akademinis skautų sąjūdis gegužės 26 d. Jaunimo Centre, Chicagoje buvo suruošęs «Mūsų Lietuvos» autoriaus ir leidėjo pagerbimą.

Br. Kviklys vienas pats parašė 4 didelio formato tomų veikalą «Mūsų Lietuva». Jame smulkiai aprašė kiekvieno Lietuvos miesto, miestelio, bažnytkaimio, vietovės padėtį, istoriją, žmones.

Pagerbimo iškilmes pravedė Chicagos akad. skautų sąjūdžio pirmininkas S. Grėbliūnas, savo kalboje pasidžiaugęs, kad šis leidinys bus naudingas ne tik dabar, bet ir tolimoje ateityje.

Generalinis konsulas dr. P. Daužvardis priminė: jei turėtume bent tuziną tokių kaip Br. Kviklys, visos sritys būtų aprūpintos reikiamais veikalais.

Kalbėjo ir ML leidėjas J. Kapočius, savo kalboje pasidžiaugęs, kad su Br. Kviklio darbas ėjęs sklandžiai. Stebėjosi Br. Kviklio darbštumu, įstengus rasti laiko nuo darbo fabrike atliekant tokį milžinišką ir sunkų darbą. Susirado įvairiuose pasaulio kraštuose virš keturių šimtų talkininkų. Kelių šimtų talkininkų. Keturių metų bėgyje sugebėjo spausdinimui surinkti ir paruošti keturiems tomams medžiagos, gausiai iliustruojant aprašomasias vietoves nuotraukomis.

Stud. Rūta Domarkaitė perskaitė sveikinimus iš JAV, Anglijos, Vokietijos, Italijos, Kanados ir iš Lietuvos, net ir iš Sibiro.

Geografas Ant. Bendorius, atvykęs iš New Yorko, savo kalboje prisiminė, kad lietuvių tauta panašaus veikalo netu rėjo. Veikalas paruoštas ir išleistas tremties kelionės metu, toli, toli nuo gimtojo krašto.

Bibliografai stebisi, kaip tokiose sąlygose galima tokį veikalą išleisti. Viena amerikoniška knygų leidykla apskaičiavusi, kad tokį veikalą angliškai išleisti kainuotų 180 tūkstančių dolerių.

Vyr. skaut. Eug. Vilkas pravedė Br. Kviklio pakelimą į akad. skautų garbės narius.

Vyr. sk. V. Statkus papasakojo, kad Bronius Kviklys jau prieš 40 metų įsijungęs į skautiškąjį gyvenimą. Buvęs aktyvus ne tik jaunystės dienomis, bet tremtyje ir šiame krašte. Buvęs ir tebesąs kruopštus spaudos darbininkas.

Perskaitytas aktas, kuriuo Br. Kviklys pakeliamas į Akad. skautų garbės narius.

Meninėje dalyje solistė Nerija Linkevičiūtė, akompanuojant Alv. Vasaičiui, padainavo keletą dainų.

Pagerbimo iškilmėms baigiantis prabilo ir autorius Bronius Kviklys. Pasakojo, kad ML veikalą beruošiant turėjęs gražų būrį bendradarbių, kurie buvę įvairiuose pasaulio kraštuose, turėjęs net tremtinių tarpe Sibire. Esą talkininkų, kurie jau iš gyvųjų tarpo pasitraukė. Jie pagerbti atsistojimu. Paskelbė buvusių bendradarbių sąrašą ir jiems nuoširdžiai padėkojo už prielankumą ir atliktą darbą. Dėkojo už pagerbimą. Dėkojo visiems, kurie bet kuo prisidėjo. Antram ML tomui pasirodžius, gavęs 1000 dol. premiją iš Ohio Lietuvių Gydytojų Sąjungos. Dėkojo marijonams ir jėzuitams už leidimą naudotis jų archyvais, bet sykiu nusiskundė, kad vietinės lietuviškos kilmės seselės nepaleidusios į savo turimus archyvus bei knygynus.

Neseniai Br. Kviklys buvo pakviestas į «Draugą» būti vienu to didelio katalikiško dienraščio redaktorium.

Parengimo vyriausias šeimininkas buvo akademinis lietuviškas atžalynas. Jaunimas ruošė, kvietė svečius ir visais reikalais rūpinosi, jaunimas vadovavo, jaunimas ir svečius vaišino.

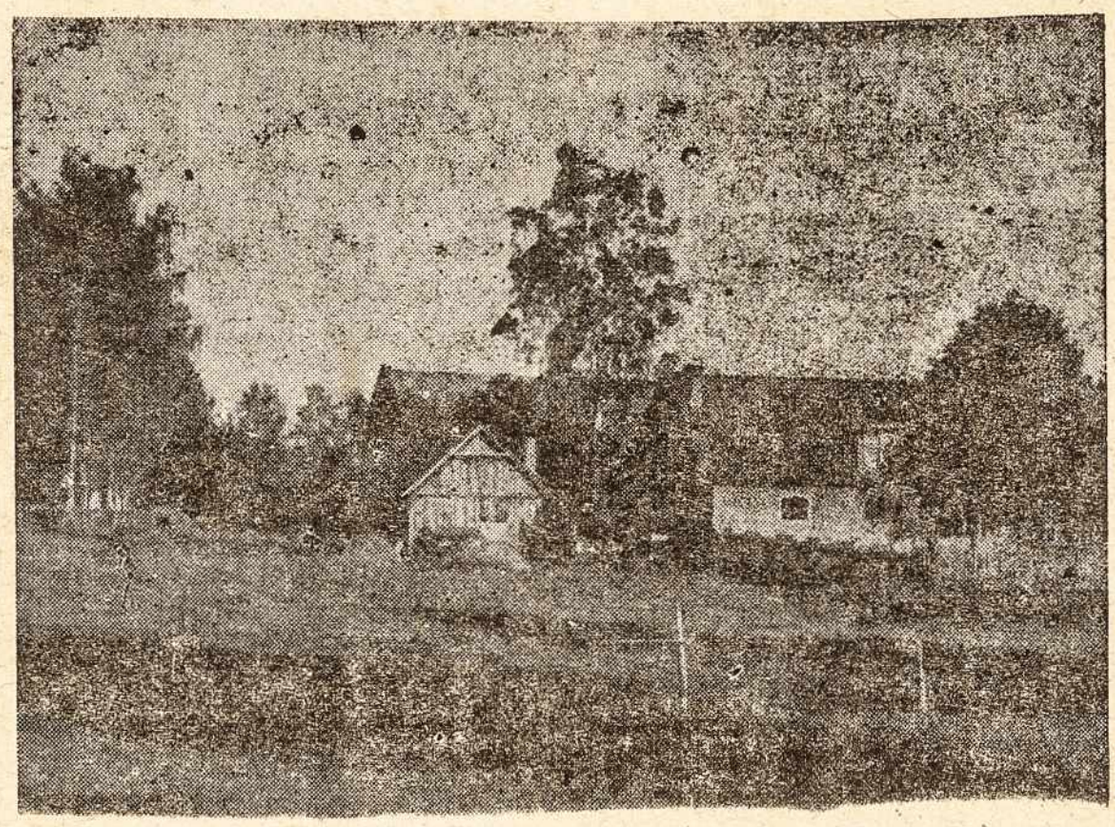

Gražus Lietuvos vaizdelis

Kaip vasarojo chikagiečiai

Du didieji šios vasaros įvykiai — III Tautinių šokių šventė ir Tautinė skautų stovykla, vykstanti Rako miškuose, Custer Mich. — į lietuvišką darbą įtraukė šimtus jaunuolių ir suaugusių ir jų dienos skambėjo ar skamba lietuviškose nuotaikose. Tai vienos iš įspūdingiausių dovanų ir Tėvynei ir išeivijai Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir Lietuvos Laisvės Kovos sukaktuviniais metais.

O mus, vyresniuosius, Tautinių šokių šventei įspūdingai praėjus ir tebegyvenant jos nuotaikomis, traukia į save ramybė ir melsvas Michigano paežerys. Vėl visu gyvumu atgimsta lietuviškas Union Pier kurortas Michigano valstijoje — malonioji chikagiečių atgaiva. Kai prieš šventes pasitaikydavo laisva diena, nieko nelaukdamas skuos davau į Union Pierą, kur aukštų medžių pavėsyje ant paties Michigan ežero kranto kaip karalaitis stovi V. ir Alg. Karaičių «Gintaras», o už jo į visas tris puses skleidžiasi kitos lietuvių vasarvietės iki dailiosios Odinų «Ventos» ir Stropų «Baltijos».

Gera buvoti ir gaivintis Union Piere. Tik kai vakare grįžti atgalios į Chicagą, kai prieš tave ugnimi ir dūmais alsuoja pralenkiami Gary plieno fabrikai, o po jų — East Chicagos žibalo refinerijos — pajunti, kokioje klaikioje vietoje išeivijos vyresnioji karta pasirinko gyvenamasias vietas, čia statydama bažnyčias, mokyklas, ligonines, iš ko ir išsirutuliojo laisvojo pasaulio lietuvių sostinės vardas. Kas kita, kai į Chicagą grįžti iš šiaurės ar vakarų, kai prieš akis atsiveria didžiulis O'Hare aerodromas, o neužilgo ir miesto dangoraižiai, be dūmų tvaiko ir degančių ugnies liežuvių.

Per porą apsilankymų šią vasarą man Karaičių «Gintaras», kur pagarbiai išdėstyta ir kiekvienam vasarotojui prieinama lietuviškoji spauda, jų tarpe ir mėgiamoji Dirva, pasirodė esanti kaip tarptautinių susitikimų vieta. O gal tokie tik supuolimai! Pirmąją apsilankymo dieną viduryje savaitės čia atsirado toron tiškiai, iš Chicagos grįžta į Torontą. Painioje greitkelių raizgynėje jie surado Union Pierą ir «Gintarą», kur vasaros mėnesiai veikia puiki valgykla su į ežerą išbėgančiais langais ir liūliuojančiais ežero vaizdais, čia atsigaivinti. Kai kitą kartą vėl sustojau «Gintare», užgirdau balsą ir pamačiau žmogų, kurį 1947 m. išlydėjom į Australiją. Nuo to laiko jo ir nebebuvau matęs, tik prieš kelias savaites Dirvoje pastebėjau jo nuotrauką. Tai Vladas Dumčius iš Adelaidės. Vokietijoje gyvenom vienoje stovykloje, jis buvo puikus humoristas, leido humoro žurnalą «Kirvarpą» ir stovyklos valdžios žmonės prieš jį kepures iš tolo keldavo, nes anais laikais humoristinės plunksnos ne vienas stovyklinės valdžios žmogus bijodavo. Vladas sakėsi apie mane galvojęs per 20 metų, o dabar štai netikėtai pasigavę lietuviškam «Gintare» Union Piere. Iš tolimos Australijos atvykęs į šį kraštą rinkti eksponatų organizuojamam Adelaidės lietuvių kultūros muzejui. Ir mūsų susitikimas «Gintare» tam tikra prasme buvęs našus, nes čia Vl. Dumčių supažindinau su dail. Vl. Dumčiaus kompanijoje matau ir gražiai nudegtą australietę — brunetę p. Kybartienę. Kai ji tik išgirdo Petravičiaus vardą, kai susipažino, taip ir ėmė minėti tuos Australijos lietuvius, kurie turi dail. V. Petravičiaus paveikslų. Ir smagu buvo klausytis, kad JAV gyvenančių iškilių lietuvių dailininkų paveikslai pasiekia ir Australijos lietuvius. Ar čia nebus tik nuopelnas didžiojo abiejų kontinentų ryšininko Juozo Bačiūno, iš kurio globos nūn grįžtantį Vl. Dumčių su palyda susitikau.

Daug kalbų, daug įspūdžių Union Piere. Bet štai suskamba tradicinis «Gintaro» varpas kviesdamas visus vasarotojus ir svečius vakarienei, o vasarų sekmadienių popietėmis — mišioms. Užgirdus varpą ir laikinai skiriantis su humoristu iš Australijos Vl. Dumčium, tie varpo dūžiai man primena kitą humoristą — romantiką a.a. Alb. Valentiną, su kuriuo vasarų vasaromis klajodavom po «Gintaro» sodus, po visą Union Pierą, surišti kažkokios neatskiriamos draugystės. Dabar mintyse vėl kyla romantiški vaizdai, nupiešti Alb. Valentino plunksnos:

«Varpas vis gaudžia, gaudžia. Geras varpininkas tas «Gintaro» šeimininkas Alg. Karaitis.. Pakrūmėje suskamba varpelis pakylėjimui. Žmonės suklumpa ant kelių. Stebiu voveraitę. Ir ji staiga sustojo bėginėjusi ir žaidusi. Ant šakelės atsisėdo ant paskutinių kojyčių, o pirmutines sudėjo ant krūtinės,. Sakytum ir žvėrelis suprato žmogiškojo susikaupimo valandėlę...»

Vl. Ramojus

Mačiau šventės dalyvę nusiperkant «Mūsų Lietuvos» 4-to tomo 2 egz. Pasiteiravus atsakė, kad turinti 2 anūkus, šiais metais baigusius aukštesniąją lituanistinę mokyklą. ML ketvirtame tome kaip tik aprašoma vietovė, iš kurios ji yra kilusi.

Pobūvis praėjo darniai ir šiltoje nuotaikoje.

J. Ervydis

✦✦✦

FILMA «AŠ KALTINU». Cinematografica Colibri (R. Pirassununga, 44, São Paulo) gamina filmą pagal Meldučio Lauptnaičio parašytą knygą «Aš kaltinu». Filmas žada pasirodyti sekančių metų pradžioje.

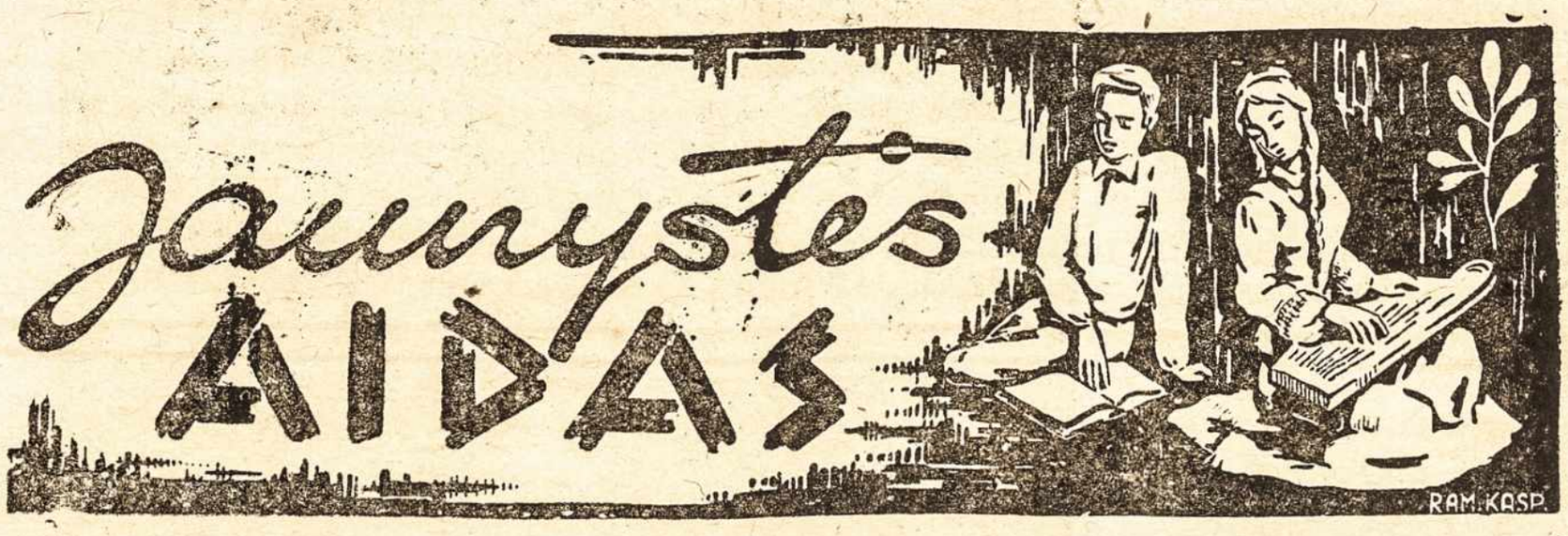

MÚSU JĖGOS, MÚSU ŽINIOS. LAISVAI LIETUVAI TĖVYNEI

Lietuviai prie Maskvos vartu

MININT 600-JĄ SUKAKTĮ

Šiemet minime ypatingą sukaktį — 600 metų, kai lietuviai buvo apsupę Kremliu. Tame laikotarpyje lietuviai buvo įvykdę tris žygius į Maskvos vartus. Pirmą kartą Algirdas buvo nuvykęs prie Maskvos 1368 metais pagelbėti grįžti sostan Tverės kunigaikščiui, Algirdo svainiui, Mykolui. Lietuviai tada apsupo Kremlių ir sunaikino Maskvos priemiesčius.

Kai vėliau Maskvos kunigaikštis Dimitrijus, Donskoju vadinamas, vėl pradėjo puldinėti Tverę, Algirdas, Kęstutis, Vytautas ir kiti kunigaikščiai apgulė Maskvą antru kartu. 1370 metais. Po 8 dienų apgulimo Dimitrijus — Donskoj išėjo į kalvą nuo tų laikų iki šiandien tebevadinamą POKLONNAJA GORĄ (nusilenkimo kalva), nusilenkė prieš Lietuvos valdovą Algirdą. Pagal to laiko totorių chano įvestus klūsnumo ir pagarbos papročius Rusijoj, Dimitrijus Donskoj atsiklaupė klusnumo ženklan Algirdas Kremliaus vartuose įsmeigė savo ietį.

Kai Maskva nepaisė 1370 metais pasirašyto susitarimo, lietuviai trečią kartą atsirado prie Maskvos vartų, 1372 metais Lietuviai šį kartą per pasiuntinį pasiuntė maskviečiams deglą, pranešdami, kad jie atsirasią prieš baigiant degiui degti, ir ant vartų ietimi prisegė užrašą: «Didvyris yra tas, kuris kovoja iššauktas prieš savo valią, o ne tas, kuris sukelia karą».

Dimitrijus greit sutiko su jam pastatytomis sąlygomis. Velykų sekmadienį Kęstutis su savo kariuomenės vadovybe įjojo į Kremlių, įteikė Velykų margutį Dimitrijui ir jį pabučiavo, pagerbdamas vietinius papročius. Taika buvo atstatyta, prekybos laisvė užtikrinta ir sienos ties Možaisku ir Ungros upe nustatytos.

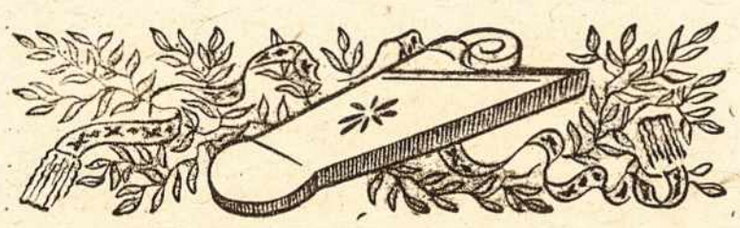

Europos Liet. Jaunimo Suvaziavimas

Į Jaunimo Suvažiavimą Romuvoje (Lietuvių Gimnazija V. Vokietijoj) susirinko 61 asmuo, jų 51 nuolatinai dalyviai, o kit trumpalaiki i svečiai Buvo atstovaujamas lietuvių jaunimas iš Vokietijos, Anglijos Italijos, Šveicarijos, net Australijos ir JAV. Suvažiavimą organizavo Vokietijos Lietuvių Jaunimo Sekcija. Jos pirmininkas kun. Vingaudas Damijonaitis liepos 28 d. tarė atidaromąjį žodį, o rugpiūčio 1 d. — uždaromąjį. Buvo trys paskaitos. Vasario 16 Gimnazijos direktorius Vincas Natkevičius kalbėjo apie lietuvių jaunimo problemas Vakaruose. Lietuvos Atstovybės Vatikane sekretorius St. Lozoraitis, jr. svartė jaunimo problemas Sov Lietuvoje. Salezietis dijakonas J. Šulcas apžvelgė bendrąsias maištaujančio jaunimo problemas. Visos paskaitos buvo surištos su gyvomis diskusijomis.

Be to, dvi popietes vyko religiniai pokalbiai, vadovaujami evangelikų kun. Urzdės ir katalikų dijakono J. Šulco. Vakarais linksmintasi,

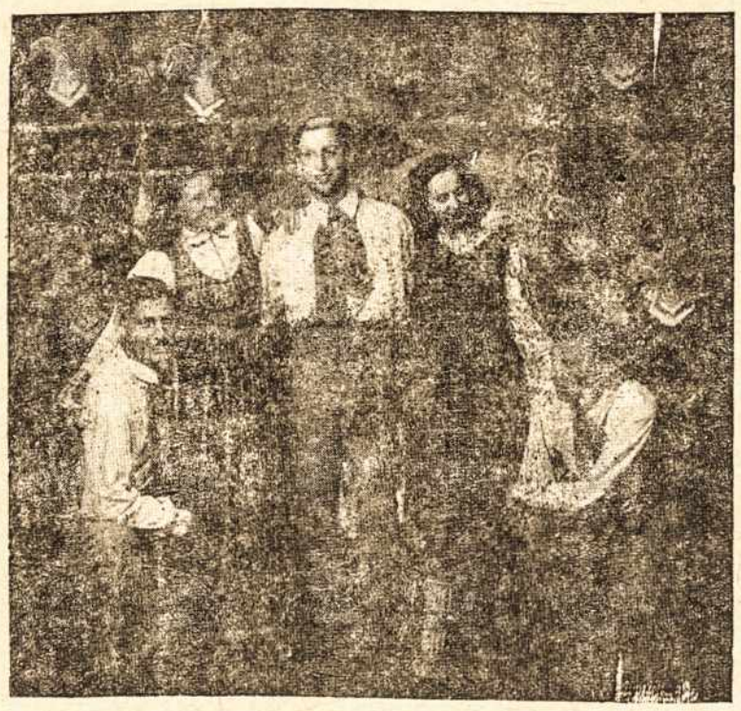

Čia matome Vokietijoje veikiančio «Sietyno» ansamblio grupę.

žiūrėta lietuvių filmo apie Jaunimo Kongresą New Yorke, dalyvauta lietuvių dainų vakare, po piečiais sportuota, maudytasi. Dalyviai pageidavo, kad kitais metaistoks suvažiavimas truktų visą savaitę,

(E)

«Gyvataras» lankėsi Vokietijoje Prancūzijoje

Halifakso lietuvių tautinių šokių grupė «Gyvataras» yra parinktas drauge su kita kanadiečių grupe atstovauti Kanadą tarptautiniame folklorinių šokių festivaly Montrejeau mieste, Prancūzijoje.

Rugpiūčio 2 d. jie traukiniu nuvyko į Vasario 16 Gimnaziją. Čia vyko Europos Lietuvių Studijų dienos. Čia «Gyvataro» laukė šimtai lietuvių. Jie labai gražiai priėmė, vaišino, globojo. Pirmas pasirodymas įvyko rugpiūčio 3 d. Koenigsteine. Ten vyko Vokietijos katalikų organizacijos «Kirche in der Not — Bažnyčia varge» suvažiavimas Pasisekimas buvo didelis. Europos lietuvių vardu prel. dr J. Aviža, dr. P. Karvelis ir kiti nuoširdžiai dėkoj ha iltoniečiams už tokį gražų lietuvos vardo garsinimą.

Sekmadienį rugpiūčio 4 d., «Gyvataras» šoko lietuviams Vasario 16 Gimnazijos salėje... Salė nedidelė, tad ir valgykla buvo pilna žiūrovų... Visi buvo laimingi vietos lietuviai pamatę pirmą kartą jiems dar nematytus šokius, o šokėjai dėl šilto priėmimo. Žiūrovų tarpe be Vokietijos lietuvių, matėsi dar iš Šveicarijos, Belgijos ir kitų kraštų.

Vyko tarp visų nuoširdus bendravimas, o vakarais ilgai skambėjo lietuviškos dainos. Užsimezgė naujos pažintys, draugystės... Trumpai «Gyvataras» buvo nuvykęs į Heidelbergą. Rugpiūčio 7 d. teko atsisveikinti su svetingais tautiečiais ir vykti į Paryžių. Tai buvo vienas iš gražiausių momentų «Gyvataro» kelionėje. Dar paskutinės nuotraukos, pasikeitimais adresais, ašaros visų akyse... Bet traukinys jau juda ir išveža gyvatvariečius į Prancūzijos žemę,

Vakare jie pasiekia Paryžių. Tai jau antrą kartą. Pirmą kartą jie buvo rugpiūčio 1 d. Tada juos priėmė Prancūzijos Liet. Bendruomenės pirmininkas kun J. Petrošius ir įgaliotinis dailininkas Ž. Mikšys. Bet daugima lietuvių tada buvo atostogos. Gi rugp. 8 d. rytą Tulūzos miesto viešbutin jau prisistatė Montrejeau miesto burmistro įgaliotinis, televizija ir laikraščių reporteriai.

Jie klausinėjo apie Kanadą ir Lietuvą. Vėliau mūsiškiai išsirikiavo miesto aikštėje kur tautiniais liet. drabužiais apsirėdę atliko eilę liet. šokių. Žmonės gyvai stebėjo klausinėjo, iš kur šokėjai atvykę ir t. t. Vėliau ir po miestą keliavo apsirengę tautiniais drabužiais. Gyventojai lietuvius fotografavo. Pirmadienį jie visi buvo rodomi televizijoje ir aprašyti spaudos puslapiuose. Po to rugpiūčio 10 d. hamiltoniečiai išvyko į pačią tautinių šokių festivalio vietove — Montrejeau miestą. Bet apie tai prie kitos progos.

(Tėv. Žib.)

ATEITIES LIETUVIU STOVYKLOJE

Pasklido žinia, kad Kanados lietuviai moksleiviai ateitininkai rengia šaunias, naujoviškas stovyklas. Ar tiesa? Argi jie gali tai padaryti? Kaip «netikinčiam Tamošiui» reikia pamatyti.

Tad nuvažiuoju į Naująjį Wasagą, apie 135 km. nuo Toronto, kur yra įrengta erdvi Tėvų Pranciškonų stovyklavietė. Ant smėlingos kalvos, tarp aukštų pušų ir eglių knibžda jaunimas, suvažiavęs iš visos Kanados ir net JAV-bių. Tai ateities lietuviai, pamaniau, ne tiek dėl to, kad jie pasivadinę ateitininkais Jie ir tikrąja prasme tokie yra Juk po keliolikos metų jie jau bus suaugę lietuviai — aktyvioji išeivijos dalis. Stovykloje jie tam ir ruošiasi

Didelio ploto centrinime pastate — didelė salė, kurioje stovyklautojai ir meldžiasi, ir linksminasi, ir vaidina, ir valgo... Kiek toliau — vadovybės būstinė. Apie stovyklos aikštę pastatėliai išsirikiavę, kaip grybai. Juose vienoje pusėje būreliais įsitaisę berniukai, o kitoje mergaitės Jų pastatėliai ypatingai tvarkingai atrodo. Papuošti visi įrašais, iš konkorėžių ar akmenėlių sudėtais ženklais, gėlėm ir t.t.

Tikrųjų stovyklautojų joje yra 140, vadovų 20, šeimininkių 11, tad iš viso 170. Programą turi suplanavę dviem stovyklautojų grupėm — vyresniųjų ir jaunesniųjų ateitininkų Į programą kreipiame daug dėmesio. Kiekvienai dienai yra atskira tema, kuria gyvename ištisą dieną. Paskaitų nebėra. Dienos tema perduodama pašnekėsiais, kuriuose dalyvauja ir būrelių vadovai. Paskui būreliais diskutuoja ir diskusijų davinius praneša bendrajam būriui Stovyklaujantieji yra gana aktyvūs pašnekesiuose. Šūkis «įsijungti» yra pagrindinė šių metų idėja. Yra laužų, pasilinksminimų, kinų, kelionių ir pan. (Bvs. iš T.Ž.)

Pavydas ir meilė

Kas yra su moteriškomis? — klausia ne vienas. Jos nori mylėti ir myli daug ką — daugiau negu vyrai. Jos moka visais rūpintis ir visiem aukotis. Kodėl jos visko pavydi?

Atsakymas slypi pačioj moters meilėj, kuri yra altruistinė ir alterocentrinė. Mylinti moteris išeina iš savęs ir įsismelkia į kitą. Tada ji, lyg koks reflektorius, jautriai seka kito asmens dėmesį, nerimą, išgąstį, skausmą. Kito jausmų pasaulis jai pasidaro lyg jos pačios asmeninė dalis. Kaipgi su pavydu? Jis kyla ne iš meilės dvasios, bet iš meilės būdo, kuris pas moterį yra kitoks nei pas vyrą. Vyras mažiau pavydi Jam šis jausmas yra svetimas. Vyriškoji meilė yra egocentriška, užtai neišeina pertoli į kitus. Jis nesijautrina dėl to, kas jo neliečia. Tuo tarpu moterį viskas liečia — gera ar bloga, ir viskas jaudina.

(Iš «Moderni Mergaitė»)

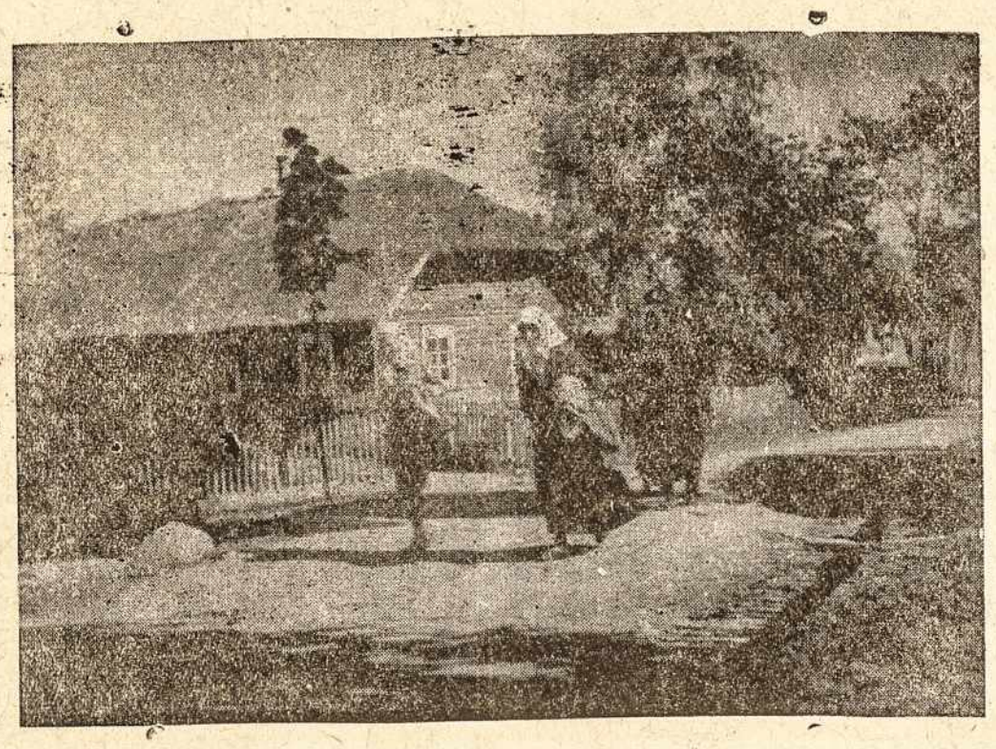

Mes dar grįšim į gimtąj sodžių

KATALIKAI IR NAUJOJI ERA

Labai reikšmingas yra bendrasis vyskupų ganytojiškas laiškas arba atsišaukimas į otynų Amerikos žmones ir tautas. Jį vyskupai paskelbė, baigdami 2-ją Generalinę Lotynų Amerikos Vyskupų Konferenciją Medelyne, Kolumbijoje. Ją atidarė pats popiežius Paulius VI, savo dalyvavimo Tarpt. Eucharistiniame Kongrese Bogotoj proga. Norėtume savo skaitytojams perduoti svarbiausius jo punktus.

— Tikime, kad šis metas inauguruoja, atidaro NAUJĄ ISTORINĘ ERA, naują amžių. Lotynų Amerikos siekimai ir šauksmai yra ženklai, kurie apreiškia dabartinio Dievo plano kryptį linijas. Mes prisiimame savo dalį šiame L. Amerikos transformacijos etape persikeitimo laikotarpy.

— Bažnyčia norėdama būti ištikima anam Dievo planui ir atsiliepti į jon sudėtas viltis, įneša savo dalį. Mes pateikiame, kas mums labiausiai sava: skelbimą bendrojo žmogaus tikslo, globalinės žmonijos misijos, o tuo pačiu ir PILNUTINIO VAIZDO, kaip turėtų atrodyti trokštamasis išsivystimas.

— Šis naujas L. Amerikos žmogaus vaizdas reikalauja visų ypatingos kūrybiškos pastangos: valstybininkų, technikų, šeimų, mokytojų ir tautų, įsijungiančių į realizavimo pastangas, skatinamą viską perkeičiančios ir asmenybėm padarančios meilės bei Evangelijos dvasios. Lot. Amerika tampa viena persiformuojančia bendruomene.

Lot. Amerika gyvena po tragišku atsilikimo ženklu. Atsilikimas ne tik neprileidžia mūsų broliams pasinaudoti reikiamom žemiškom gėrybėm, bet trukdo įgyvendinti ir pačią žmogiškąją paskirtį. Tiek skurdo, ligų, epidemijų, kūdikių mirtingumo, gilių skirtumų tarp įvairių klasių, tiek prievartos ir tokios menkas žmonių dalyvavimas bendrųjų reikalų tvarkyme! Jų baimingų rūsčių ir desperacijos šauksmai kasdien aidena iki mūsų.

Bet šitame mūsų tautų Kryžiaus keliyje pasirodo naujas reiškinys: atbunda savo blogos padėties sąmonė ypač žemesniuose sluogsniuose. Tas išbudimas reiškiasi noru dalyvauti civilizacijos ir kultūros teikiamose gėrybėse ir būti apsprendžiančiais subjektais arba tikrais veiksniais savo likimo ir istorijos.

Gaila, kad negalime paskelbti, jog ši sąmonė proporcingai išbudo ir tuose, kurie savo užimama vieta, įtaka ir turtu gali ir turi pasiūbinti šį persikeitimą, kurio reikalauja dabartinės aplinkybės.

Sudaro mūsų, vyskupų, užduoties dalį iškelti aikštėn ir viešai apskųsti visas tas Lot. Amerikos tikrovės blogybės, kurios yra užgauli priešginybė Evangelijos dvasiai. Toliau vyskupai nurodo, ką katalikai turėtų pozityviai daryti. Bet apie tai kitą syk.

MIRĖ KUN. VL. PĖSTININKAS

A. A. kun. Vladas Pėstininkas mirė š. m. gegužės 27 d. Pilviškiuose. Palaidotas ten pat, dalyvaujant kunigams ir gausiam būriui tikinčiųjų. Nepriklausomoje Lietuvoje velionis kurį laiką buvo Vilkaviškio Kunigų Seminarijos profesorium. Iš Sibiro buvo grąžintas 1956 m. visai suvargęs ir ligotas.

PREL. JONAS BALUTIS ketverius metus dirbęs Vatikano atstovybėje Pietų Korėjoje, nesenai buvo paskirtas į Vatikano nunciatūrą Čilėje. Į ten vykdamas jis aplankė Australijos lietuvių kolonijas ir lietuvius kunigus. Prelatas yra gimęs JAV-se ir savo išsimokslinimu ir taktiškumu yra pasiekęs šią aukštą vietą.

KATAL. BAŽNYČIA ČEKOSLOVAKIJOJE dabar yra kiek laisvesnė. Val žia leido sugrįžti keliems vyskupams ir eilei kunigų į savo vietas. Pasirodė ir vienas katalikiškas laikraštis. Nežinia, kaip dabar bus po rusų invazijos ir «gražinimo atgal». Bent tuo tarpu tie vyskupai ir kunigai nėra nušalinti.

(pabaiga iš 2 pusl.)

stipriau junta ir išgyvena beveik visa lietuvių tauta. Be abejo, kiekviena ryšių ir santykių ieškotojų grupė čia turi savus interesus ir skirtingą psichologinį podirvį.

5. Pagaliau, nebe nuo vakar dienos žinoma ir pripažintina naujiena: - visuotinis tautos nebetikėjimas ir nebepasitikėjimas, kad lietuviai išeiviai ar iš viso demokratiniai Vakarai kada nors rimčiau rūpinsis ir galės «išlaisvinti Lietuvą». Teisinga ar klaidinga, provokuojanti protestą ar tik okupantui naudingą propagandą reiškianti, ši kartoka piliulė yra, beroda, vienas iš pačių liūdniausių ir blogiausių elementų visoje mūsų padėties charakteristikoje.

Iš «Dirvos»

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENINTELĮ PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTĮ «MŪSŲ LIETUVA»

ĮSIDĖMĖTINI ADRESAI LIETUVOS ATSTOVYBĖS URUGUAY, MONTEVIDEO:

p. Anatol. Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA ZELINA: Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pio Ragažinskas, Tel. 63-5975.

Šv. Juozapo Vyrų Brolijos Pirmininkas p. Juozas Matelionis, Rua Iatai, 150 — Casa Verde, Tel. 51-4011,

TĖVAI JĖZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooka — Tel. 92-2263

LIETUVIŲ SĄJUNGA BRAZILIJOJ — Pirmininkas p. Aleksandras Bumblis, Rua Gen. Fonseca Teles, 606 Tel. 81-6423.

Iždininkas p. JURGE GARŠKA, Rua Oratorio, 3093, Alto da Mooca.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Camacan, 625 — trečiadieniais 18,30 val.

MOOCA, Rua Lituania, 67 šeštadieniais 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį, kaip iki šiol

Mooca r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8.00 ir 17,00 val.. Darbo dienomis 7 ir 7.30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko, kai turimos metinės ar 7 d. mišios

Išpažintys čia klausomos kasdieną prieš mišias.

Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val. V. Carolina 15 val., Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 8,30 val. Bom Retire, 10 val Utinga 16.30 val.,

Trečią

Agua Rasa 8,30 val., Moinho Velho 11,30 val., Lapa 16,30 val.,

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val., Vila Bonilha 11,15 val. V. Prudente 18 val.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Česlovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams.
Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52-2289, S. Paulo
Tautiečiams didelė nuolaida.

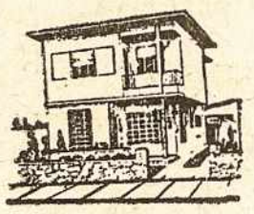

Stasys Lapienis

naujose patalpose parduoda įvairias statybos medžiagas bei visokius namų reikmenis.

Naujasis adresas:

DEPOSITO PARATODOS

Avenida Sapopemba, 5761, V. Guarani

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

Metalurgica ARPRA LTDA.

METALÚRGICA — FABRICAÇÃO DE PEÇAS PARA AUTOMÓVEIS

ESTAMPOS, PEÇAS ÊSTAMPADAS E FERRAMENTAS

Rua Marechal Malet, 97 - 125 Tel. 63-5821 — V. Zelina
V. Prudente

Caixa Postal 371 — São Paulo

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 643
Telefones: 220-1748, 220-1751 e 220-1752

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

EMBU
FONTE DOS JESUITAS

LIETUVOS NACIONALINĖ MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA

Mūsų Lietuva

RUA LITUÂNIA, 67 — MOÓCA — SÃO PAULO, 13

LANKĖSI «MŪSŲ LIETUVOS» REDAKCIJOJE

Marija Vyšniauskaitė Orentienė. Ji buvo atvykusi į savo motinos Kunigundos Vyšniaus kienės laidotuves, iš JAV, Hartfordo miesto. Ji yra išvykusi išvykusi iš São Paulo miesto prieš penkerius metus. Ten ji ištekėjo už lietuvio Eugenijaus Orento ir turi du be niuku: Leonardą Liną ir Paulių São Paulo mieste aplankė savo seserį, gimines ir pažįstamus Užėjusi «Mūsų Lietuvos» redakcijon papasakojo savo įspūdžius, ir dosniai parėmė «Mūsų Lietuvos» leidimą. Nuoširdus ačiū už paramą. Išvyko atgal į JAV-bes praeitą ketvirtadienį.

«LAIŠKŲ LIETUVIAMS» STRAIPSNIO KONKURSĄ

Skelbia «Laiškų Lietuviams» žurnalo redakcija. Rašinio straipsnio, vaizdelio ir pan.) tema: «Tolerancija ir ištikimybė principams, kryžiuojantis pažiūroms ir nuomonėm». Konkurso terminas — 1969 m. vasario 1 d. Skiriamos premijos trys — 100, 50 ir 25 dol. Ta pačia tema skelbiamas konkursas ir jaunimui (ne vyresniam 20 metų) su I premija 50 dolerių ir II premija — 25 dol.

✦✦✦

CASA VERDE ŽMONĖS DEJUOJA

Kituose priemiesčiuose neteko patirti, bet Casa Verde priemiesty žmonės labai dejuoja, kad nėra vandens. Girdi, jau 15 dienų, kad nėra vandens nė kojoms nusiplauti. Visi laukia lietaus.

NUPIOVĖ KOJĄ

Kaip tvirtinama, dėl gydytojų apsileidimo buvo apleistas Juozui Žilinskui kojos pirštas gydymas. Dėl to užsinuodijo kraujas ir reikėjo nupiauti kairiąją koją virš kelio. Dar 64 metų vyras turi būti invalidas.

SVEIKINAME SUKAKTUVININKUS

Su gimtadieniu — 8 d. spalių — Mariją Mikšienę, Povilą Buivydą, 9 d. — Adelę Gudliauskienę, 10 d. — S. Mitrulienę, 12 d. — Faustą Sliesoraitienę, 13 d. — O. Narbutienę, 17 d. — Genę Kubiliūnienę, 23 d. — Bronių Šukevičių.

✦✦✦

Mooca

PAVASARINIS SUSIPAŽINIMO POBŪVIS

Tai įdomi žinia visiems tautiečiams! Brazilijos Lietuvių Bendruomenės Valdyba kviečia visus lietuvius į susipažinimo pobūvį. Jis rengiamas š. m. spalio mėn. 26 d. 20 val. Dr. Kudirkos vardo rūmuose, rua Lituania, 67. Bus įdomi programa, bufetas ir šokiai. Įėjimas nemokamas!

RASO REGINA BRASLAUSKAITĖ

Ji netaip senai išvyko į JAV-bes dalyvavo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seime, New Yorke, o vėliau apsigyveno pas Nekalto Prasidėjimo Liet. Seseles Putname. Ji laiške "Aušros» choro pirmininkui rašo, kad studijuojanti specialų kursą anglų kalba, o vakaras pas Seseles lituanistiką, dainą, šokius. Ji nuoširdžiai sveikinanti visus «Aušros» choristus, pažįstamus. Esanti visų išsiilgusi. (Ji švenčia savo gimtadienį 30 spalių — Red.)

DR. ANTONIO SIAULYS
C. R. M. 10.647
Cirurgião da Santa Casa de São Paulo
Medico da Cruzada Pro-Infancia
Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo
Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras
Partos — Operações
Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas
Consultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576
Mooca, Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada
DR JONAS NICIPORCIUKAS
Cirurgião Dentista
p/ Universidade de São Paulo
RAIOS X
Consultorio: Rua Capt. Pacheco Chaves, 1206,
Vila Prudente, Tel. 63-5352

PIKNIKAS! PIKNIKAS!

— Kas jį rengia?
— Nagi šv, Juozapo Vyrų Brolija! Kas kitas gali tokį dalyką tinkamai surengti?
— Kada jis bus?
— Spalio 20 dieną.
— Kame?
— Praia Grande.
— Tai, vyruti, duok man tuojau pakvietimą. Važiuosiu Važiuokim drauge. Gerai?
Pakvietimus galim gauti pas Brolijos narius.
Autobusai išeis: iš Casa Verde, Mokoje R. Lituania ir iš Vila Zelinos.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA
kviečia visus tautiečius spalių 26 d. 20 val. į
PAVĄSARINĮ SUSIPAŽINIMO POBŪVĮ
dr. Kudirkos vardo rūmuose, rua Lituania, 67, Mooca,
Įdomi programa; šokiai, bufetas,
Naudokitės proga — Įėjimas nemokamas

Nuoširdžią, gilią užuojautą dėl mirties
KUNIGUNDOS VYŠNIAUSKIENĖS
REIŠKIA JOS DUKTERIM IR ŽENTAM JANEI IR ROBERTUI BRANCONARO BEI MARIJAI IR EUGENIJUI ORENTAMS, jos seseriai MONIKAI KLEIZIENEI, jų šeimų nariam ir kitom giminėm
PETRAS ŠIMONIS SU ŠEIMA

Visom ir visiem, kurie slaugė, aplankė sergant, atėjo į šermenis, palydėjo į kapus mūsų mielą motiną ir uošvienę KUNIGUNDĄ VYŠNIAUSKIENĘ ar mums užuojautą parodė, reiškiame širdingą
PADĖKA
MARIJA IR EUGENIJUS ORENTAI
JANE IR ROBERTAS BRANCONARO

LIETUVIS CHIRURGAS DENTISTAS
DR. ALBINAS J. BENDŽIUS
Clinica — X spinduliai — Protezė — Ortodontia
diplomuotas São Paulo Universitete
Consultorio: Rua 12 de Outubro, 63, 1.o Andar, Sala 108,
(įėjimas iš Loja Ducal). Priima nuo 15 iki 19 val.

KALĖDOJIMAS

Nuo spalių 15 d. bus lankomi lietuvių namai Tautų Parke, Santo Andrė, Utingoj, Camilopoly, Vila Industrial, Campestre ir Vila Barcelona.

UŽSIMOKĖJO UŽ ML

Bolis Adomavičius 15 ncr. Vladas Svolkinas ir Jonas Vosylius po 10 ncr. Jonas Čižinauskas ir Balys Ruzgas iš Erechim po 7 ncr.

Dr. Victor Pedro Saulytis
Cirurgião dentista pela Universidade S. Paulo
C. R O. S. P. Nr. 727
Clinica de adultos e crianças Fluor — RX —
Alta rotação
Endodontia e ortodontia movel (ortopedia),
Taisomi kanalai ir kreivi dantys.
Rua França Carvalho, 121, Moóca,
Arti Dr. Vinco Kudirkos mokyklos rūmų.

LIETUVĖ ADVOKATĖ

IRENA GRITĖNAS SPINA praneša savo tautiečiams, kad ji priima klientus savo raštinėje, esančioje Largo 7 de Setembro, 52 6° andar, sala 607 (priešais Forum), nuo 16 iki 18 val.

Taip pat ji kviečia įsirašyti į steigiamą juridinę organizaciją "Lietuva», kurios nariai už mažą mėnesinį mokestį gauna šias lengvatas: 1) konsultas dovanai, 2) taip pat visos informacijos ir laatsinkymai, 3) juridinė orientacija ir 4) už specialią kainą daromi inventarai, iškraustymai ir nejudomų turtų administravimai.

ATSKIRO NUMERIO KAINA 0,20

SUNKIAI SERGA. Pranė Gutmanienė, nuo R. Padre Raposo, Mooca, labai sunkiai serga, po kelių operacijų Modelo ligoninėj, tyra pervežta į S. Jorge ligoninę ir didžiuose skausmuose laukia, kad amputuotų kojos didįjį pirštą

✦

T. L. ZAREMBA švenčia spalių 7 d. savo gimtadienį. Ta proga Maldos Apaštalavimas spalių 17 d, 7 val. užprašė šv. Mišias Mookoje.

MIRĖ. Vis miršta mūsų tautiečiai. Spalių 4 d. mirė Kunigunda Vyšniauskienė, 64 m. amžiaus, Anastazija Zalubienė spalių 4 d., Kazys Spilgevičius spalio 7 d. Visi trys iš Vila Zelinos apylinkės. Gi Moinho Velho, Ipiranga spalių 3 d. mirė Konstantas Kavaliauskas, 60 m. amžiaus, kilęs iš Kauno apylinkės. Jų giminėms ir artimiesiems reiškiame užuojautą.

JAUNIMO DĖMESIUI. Kur važiuosime ir kur stovyklausime? Artėjant mokslo metų pabaigai, jau laikas apsispręsti, kur per ateinančias atostogas keliausime ir kur stovyklausime. Jaunimas suinteresuotas dalyvauti ekskursijose, Brazilijoje ar užsienin, ar stovyklauti. prašomas susirinkti spalių mėn. 20 d. 15 val. V. Zelinon, klebonijoje. Čia bus tariamasi ekskursijų ir stovyklos reikalais.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTERŲ DRAUGIJA, spalio 19 d., 20 val. ruošia skanią vakarienę, į kurią kviečia lietuvišką visuomenę, ypač moteris dar nepriklausančias draugijai, susipažinti su draugijos veikimu. Vakarienė ruošiama Jaunimo Namuose, Vila Zelinoje susidomėjimas yra didelis. Nesivėluokite pakvietimus iš anksto įsigyti, nes šeimininkėms iš anksto reikia žinoti kiek bus svečių.

ŽVLVIČIO Tėvų Komitetas, šaukia visuotiną tėvų susirinkimą kuris įvyks š. m. spalio mėn. 12 d. 20 val. (šeštadienį) Jaunimo Namuose.

Po susirinkimo, bus arbatėle. Kviečiame visus dalyvauti.

Tėvų Komitetas.

«MŪSŲ LIETUVOS» REDAKCIJAI IR ADMINISTRACIJAI, TAIP PAT IR SÃO PAULO LIETUVIAMS JĖZUITAMS GALITE SIŲSTI LAIŠKUS ŠIUO ADRES
GAIXA POSTAL 4421,
S. PAULO, BRASIL.